

Povestea în imagini a unei cărți salvate

Rodica Nițoiu

Primul lucru care îmi trece prin minte acum este mitul Păsării Phoenix, care a renăscut din propria sa cenușă. Povestea pe care o voi spune este asemănătoare, doar că eroul meu este o carte (mai precis un volum al unei reviste), iar el a renăscut nu din cenușă, ci din apă.

Într-un depozit plin cu documente, în urma unei inundații, unul dintre acestea a căzut sub un raft foarte aproape de perete și nu a fost observat decât foarte târziu. Nu pot preciza cât a stat acolo, dar, când a fost scos de sub raft, arăta ca și cum viața i s-ar fi încheiat și nu ar mai fi avut nimic de spus pentru prezent și viitor.

Au apărut și primele întrebări: Mai poate fi salvat? Se mai poate face ceva pentru el? Este posibil să fie recuperat? La toate aceste întrebări am început să răspund efectiv, prin măsurile luate și munca depusă, în fiecare etapă de lucru, până la obținere rezultatului final: salvarea documentului, așa cum se poate vedea în imaginile de mai jos. Am încercat să surprind, prin imagini, principalele etape de lucru.

Când documentul a fost scos de sub raft, prezenta o degradare avansată și avea un miros înțepător de mușegai, din cauza faptului că a stat în apă. La început l-am pus la uscat, prin uscare liberă. După aceea, cu ajutorul unui ventilator am grăbit uscarea lui. În timpul procesului, prin evaporare, documentul a pierdut 837 g apă, având la final greutatea de 658 g. Când greutatea s-a menținut constantă câteva zile, am considerat că procesul de evaporare s-a încheiat și am trecut la etapa următoare.

1

În imaginile 1, 2 și 3, surprinse după procesul de uscare, putem observa gravitatea degradărilor produse de apă asupra acestui document.

2

3

Coperțile fiind foarte deteriorate, le-am dat la o parte și am început să mă ocup de blocul documentului. Am îndepărtat de pe el depunerile, cu ajutorul pensei și a bisturiului, bucată cu bucată. Una din depuneri, un conglomerat de materie anorganică și organică, se vede în imaginea 4, mărită și fixată cu ajutorul microscopului și a camerei de fotografiat.

4

7

Din cauza umidității crescute, timp îndelungat, în care a stat documentul, a început procesul de sudare a blocului de document (imaginea 5) și, ca atare, următoarea etapă de lucru a fost desfacerea fiecărei file cu ajutorul bisturiului.

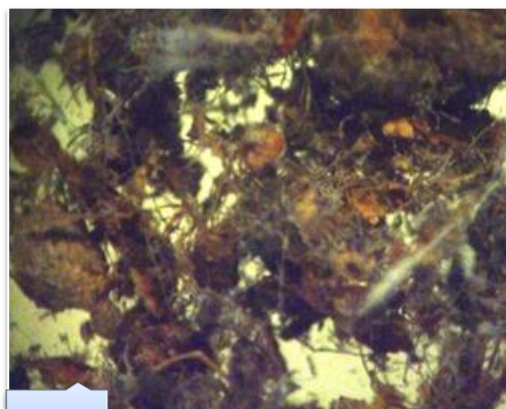

5

Umiditatea ridicată, condițiile improprii, au dus la apariția mucegaiului. Acesta, împreună cu celelalte impurități, au fost îndepărtate prin pensulare filă cu filă (imaginile 6 și 7). În continuare, fiecare pagină a fost tratată microbiologic.

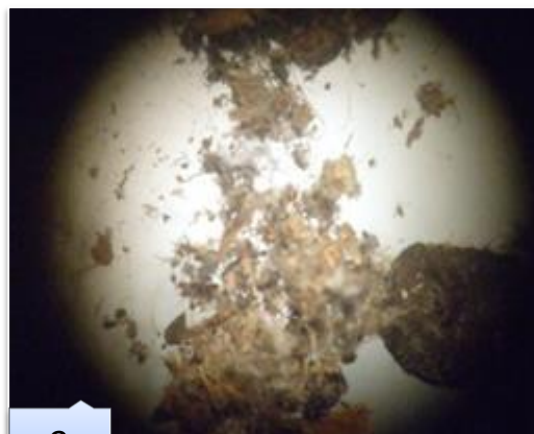
6

8

Impuritățile îndepărtate de pe cotorul și blocul documentului, denumite generic *praf*, sunt un amestec eterogen de particule cu forme și diametre diferite, compuse dintr-o multitudine de elemente de natură anorganică și organică cum ar fi: siliciu, calcar, argilă, păr, resturi vegetale și animale, scame, piele descuamată.

În imaginile 8, 9 și 10, am încercat, cu ajutorul microscopului și a camerei de fotografiat, să surprind structura impurităților din document.

9

10

A urmat un nou proces de uscare, după care am pus documentul la presă, (imaginea 11) pentru a reveni la planeitatea normală, astfel încât hârtia să nu fie vălurită.

11

În continuare, împreună cu personalul de la compartimentul de legătorie, am procedat la finalizarea restaurării, pentru ca volumul să arate așa cum se vede în imaginile 12, 13 și 14.

12

13

14

Toate etapele descrise mai sus au durat aproximativ două luni, din momentul găsirii documentului și până la momentul când și-a reluat locul rămas liber de pe raft. Acum puteți să-l găsiți la departamentul de Colecții Speciale din cadrul Bibliotecii Centrale Universitare „Eugen Todoran” din Timișoara.

*

Documentul prezentat face parte din colecția de seriale *Nouvelle revue historique de droit français et étranger* / publiée sous la direction de: Édouard Laboulaye, Eugène de Rozière, Paul Gide, 1886, nr. serie X. Este o publicație anuală, iar primul număr a văzut lumina tiparului în anul 1877.